

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

Jaarverslag 2018-2019 leerplicht/RMC

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-000046	☒ B & W	04-02-2020
Datum	14-01-2020	☒ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
09 Jeugd en onderwijs		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Rorink		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	04-02-2020
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
Programmamanager Jeugd en Onderwijs	22-01-2020	☐ adj.secr.	--
Wethouder onderwijs	29-01-2020	☒ gem.secr.	29-01-2020
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2020-02-05

Bijlagen

Regionaal jaarverslag leerplicht en RMC 2018-2019

Lokale toelichting jaarverslag leerplicht en RMC 2018-2019

Regio 11 subregio Deventer VSV effectrapportage 2018-2019

B & W d.d.: 04-02-2020

Besloten wordt:

- 1 In te stemmen met het regionaal jaarverslag leerplicht en RMC, de lokale toelichting en de Effectrapportage RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten) over het schooljaar 2018-2019;
- 2 de raadsmededeling vast te stellen;
- 3 de stukken aan te bieden aan de raad;
- 4 de nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb
Bekendmaking conform Awb

Nee
Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?
Adviesraad/ Adviesraden
Adviesraad Sociaal Domein Deventer

Ja

Toelichting

Inleiding

Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Leerplichtwet en wetten en regelingen over schoolverzuim en het behalen van startkwalificaties via het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten (RMC).

Het college brengt jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad over de uitvoering van de Leerplichtwet en de activiteiten van het RMC. Leerplichtambtenaren en RMC-consulenten hebben een belangrijke rol bij het verminderen van schoolverzuim en schooluitval.

Het regionaal jaarverslag is opnieuw met alle gemeenten binnen de regio Stedendriehoek geschreven. In de lokale toelichting wordt ingegaan op de resultaten, ontwikkelingen en ambities specifiek voor Deventer.

In de bijbehorende raadsmededeling bieden we het regionaal jaarverslag leerplicht/RMC, de lokale toelichting en de RMC Effectrapportage aan de raad aan.

Beoogd resultaat

Via leerplichtambtenaren en RMC-consulenten wordt getracht het schoolverzuim te verminderen en zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie te laten behalen. Door middel van het jaarverslag worden uw college en de raad op de hoogte gebracht van de resultaten van deze activiteiten.

Kader

- Leerplichtwet 1969.
- Regionaal Meldpunt Coördinatie: Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en het beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra.

Argumenten voor en tegen

Leerplichtambtenaren en RMC-consulenten doen interventies om schoolverzuim, thuiszitten en voortijdig schoolverlaten te verminderen. Ze voeren hierover gesprekken met jongeren, hun ouders en/of de school. Waar nodig wordt passende hulp ingeschakeld voor de jongere. Leerplichtambtenaren kunnen in het uiterste geval handhaven: ze kunnen een proces-verbaal op laten maken door één van de buitengewoon opsporingsambtenaren binnen het team.

Leerplichtambtenaren en RMC-consulenten werken veel samen met partners, zoals scholen, samenwerkingsverbanden, welzijn, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en het jongerenloket. Er wordt steeds meer ingezet op deze samenwerking om zo samen een sluitend netwerk te creëren voor jongeren.

Cijfers Leerplicht

In 2018-2019 is team Leerplicht bij 3,1% van de 15.249 leer- en kwalificatieplichtigen in Deventer betrokken geweest.

Absoluut verzuim: Absoluut verzuim gaat over leerplichtigen die niet ingeschreven staan op een school en geen vrijstelling hebben. Dit is toegenomen van 16 naar 17.

Relatief verzuim: In 2018-2019 verzuimden 384 leerlingen zonder geldige reden, dit zijn er meer dan in 2017-2018. Opvallend is dat over 146 van de 384 leerlingen meer dan één keer een melding werd gedaan door de school. Dit komt overeen met wat de leerplichtambtenaren signaleren in de praktijk: de complexiteit van de

verhalen van leerlingen neemt toe en het kost meer tijd om problematiek op te lossen. Deze toename van relatief verzuim zien we bij iedere onderwijssoort: basisonderwijs 22 naar 42, VSO 10 naar 20, voortgezet onderwijs 97 naar 115, behalve in het MBO. Daar was sprake van een afname van 217 naar 207 meldingen over relatief verzuim.

Thuiszitters: Het aantal thuiszitters is toegenomen van 15 naar 17. In het basisonderwijs telden we 1 thuiszitter, in het VSO 3, in het voortgezet onderwijs 9 en op het MBO telden we er 4. Aan het einde van het schooljaar was voor bijna alle thuiszitters een oplossing gevonden en was er nog 1 thuiszitter.

Vrijstellingen: Het totaal aantal vrijstellingen is gelijk gebleven: 70. Wel is het aantal vrijstellingen vanwege psychische of lichamelijke problemen toegenomen van 43 naar 48, waaronder een toename van 3 naar 8 in het voortgezet onderwijs.

We zien dat het aantal thuiszitters is toegenomen het afgelopen schooljaar. Het is echter onduidelijk of er daadwerkelijk meer thuiszitters zijn, of dat er meer thuiszitters bij leerplicht in beeld zijn. Om daarachter te komen, geven we in 2020 samen met onze partners uitvoering aan de plannen uit het uitvoeringsplan 'Van Wieg naar Werk 5.0'. Zo gaan we gezamenlijk alle thuiszitters in beeld brengen en zorgen we voor duidelijke afspraken over wanneer verzuim bij leerplicht gemeld moet worden (zowel ongeoorloofd verzuim als geoorloofd verzuim, omdat beide zorgelijk kan zijn en kan leiden tot thuiszitten).

In 2019 zijn de leerplichtambtenaren gestart met werken volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). In de MAS staat de preventieve gedachte centraal: door vroegtijdig te signaleren, zullen problemen minder groot worden. In het kader van deze preventieve werkwijze zullen we in 2020 ook de Bewust Aanwezig op School (BAS) gesprekken opnieuw tegen het licht houden en doorontwikkelen. Bij BAS gesprekken gaan leerplichtambtenaren vroegtijdig in gesprek met leerlingen en hun ouders die veelvuldig verzuimen (maar minder dan 16 uur in vier lesweken), de verwachting is dat hiermee voorkomen kan worden dat ze meer zullen verzuimen.

Cijfers RMC

In 2018-2019 zijn de RMC-consulenten bij 1.251 jongeren uit Deventer en Olst-Wijhe betrokken geweest.

Monitoring: RMC-consulenten hebben 449 jongeren gemonitord, ten opzichte van 517 vorig jaar. Monitoring bestaat uit het volgen van jongeren die nog op school zitten, maar die dreigen uit te vallen (bv. door veelvuldig verzuim) of al zijn uitgevallen, en het volgen van (oud) voortijdig schoolverlaters.

Kwetsbare overstappers: Het aantal kwetsbare overstappers - leerlingen uit praktijkonderwijs, VSO, Entree-onderwijs en vmbo (basis beroepsgericht) die de overstap maken naar vervolgonderwijs of de arbeidsmarkt - is 347. Vorig jaar waren er 349 kwetsbare overstappers, maar stonden er onterecht slechts 132 in het jaarverslag vermeld.

Taakuitvoering RMC: Het RMC had in 2018-2019 bij 455 jongeren een taak, dit zijn er 55 meer dan vorig jaar. De taakuitvoering van het RMC is zowel preventief (o.a. het begeleiden van jongeren en kwetsbare overstappers die dreigen uit te vallen) als curatief (o.a. het begeleiden van (oud) voortijdig schoolverlaters en kwetsbare overstappers die zijn uitgevallen).

Uitstroom na begeleiding door RMC: Veruit de meeste jongeren stromen na begeleiding uit naar onderwijs. De afname in het aantal werkenden en de toename in het aantal voortijdig schoolverlaters is te verklaren door een verandering in de registratie. Voorheen werden namelijk alle werkende jongeren, ten onrechte, geregistreerd als werkend. Alléén jongeren die na Entree-onderwijs uitstromen naar werk mogen als werkend worden geregistreerd. In alle andere gevallen blijft een jongere een voortijdig schoolverlater.

Sinds 2019 bestaat de wettelijke taak voor RMC om kwetsbare overstappers te volgen en te monitoren. In de RMC-regio Stedendriehoek pakken we dit gezamenlijk op. We werken aan gezamenlijke afspraken tussen gemeenten, scholen, werkbedrijven en sociaal teams en gebruiken een applicatie om deze afspraken te ondersteunen. Wanneer uit de monitoring blijkt dat jongeren niet op school zitten, aan het werk zijn of dagbesteding hebben, zal de RMC-consulent ze benaderen en, indien nodig, begeleiden.

Een al langer bestaande werkwijze is het Schakelpuntoverleg. In het Schakelpunt werken professionals van verschillende organisaties samen aan oplossingen voor de problemen waar jongeren tegenaan lopen. In het schooljaar 2018-2019 zijn 82 jongeren aangemeld voor het Schakelpunt. We blijven deze werkwijze gebruiken en willen in 2020 het succes van het Schakelpunt en de knelpunten die daar gesignaleerd worden aangrijpen voor een doorontwikkeling van de sluitende aanpak jongeren 16-27 jaar.

Extern draagvlak (partners)

Het jaarverslag leerplicht/RMC is in het LEA-overleg (Lokale Educatieve Agenda) van december 2019 aan de orde gesteld. In het LEA zijn alle schoolbesturen vanuit het basisonderwijs, voortgezet en middelbaar onderwijs vertegenwoordigd. Verder vindt er over de aanpak voortijdig schoolverlaten zowel lokaal als op regionaal niveau afstemming plaats met de bestuurder van het ROC Aventus, het voortgezet onderwijs en de gemeenten uit de Stedendriehoek.

Financiële consequenties

Geen.

Aanpak/uitvoering

Het jaarverslag leerplicht/RMC wordt verspreid onder de betrokken instellingen. De RMC Effectrapportage is onder voorbehoud van instemming door uw college voor de wettelijke datum van 15 december aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen gezonden. De RMC Effectrapportage zal ook besproken worden in de regio Stedendriehoek. Het jaarverslag leerplicht/RMC wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

Tot slot zal het jaarverslag, de lokale toelichting en de RMC Effectrapportage ter kennis worden gebracht aan de Adviesraad Sociaal Domein Deventer.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Jaarverslag 2018-2019 leerplicht/RMC		
Mededelingennr	2020-000046	Portef.houder	Weth. Rorink
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	4 februari 2020

1. Inleiding: waarom deze mededeling

Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Leerplichtwet en wetten en regelingen over schoolverzuim en het behalen van startkwalificaties via het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten (RMC).

Het college brengt jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad over de uitvoering van de Leerplichtwet en de resultaten van de activiteiten van het RMC. In het jaarverslag 2018-2019 wordt een beeld gegeven van de uitvoeringspraktijk van leerplichtambtenaren en RMC-consulenten. Zij hebben een belangrijke rol bij het verminderen van schoolverzuim en schooluitval. De cijfers, de ambities, veranderingen en de samenwerking staan in dit jaarverslag centraal.

Het regionaal jaarverslag is opnieuw met alle gemeenten binnen de regio Stedendriehoek geschreven. In een lokale toelichting wordt ingegaan op de resultaten, ontwikkelingen en ambities specifiek voor Deventer. Bij deze raadsmededeling zijn het regionaal jaarverslag leerplicht/RMC, de lokale toelichting en de RMC Effectrapportage toegevoegd.

2. Kader

- Leerplichtwet 1969
- Regionaal Meldpunt Coördinatie: Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en het beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra

3. Kern van de boodschap

In het regionaal jaarverslag en de lokale toelichting worden de resultaten van de inzet van leerplicht en RMC over het voorgaande schooljaar beschreven en geduid. Via het regionaal jaarverslag en de lokale toelichting wordt uw raad op de hoogte gebracht van de resultaten van deze activiteiten.

4. Nadere toelichting

Leerplichtambtenaren en RMC-consulenten doen interventies om schoolverzuim, thuiszitten en voortijdig schoolverlaten te verminderen. Ze voeren hierover gesprekken met jongeren, hun ouders en/of de school. Waar nodig wordt passende hulp ingeschakeld voor de jongere. Leerplichtambtenaren kunnen in het uiterste geval handhaven: ze kunnen een proces-verbaal op laten maken door één van de buitengewoon opsporingsambtenaren binnen het team.

Leerplichtambtenaren en RMC-consulenten werken veel samen met partners, zoals scholen, samenwerkingsverbanden, welzijn, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en het jongerenloket. Er wordt steeds meer ingezet op deze samenwerking om zo samen een sluitend netwerk te creëren voor jongeren.

Leerplicht

In 2019 zijn de leerplichtambtenaren gestart met werken volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). In de MAS staat de preventieve gedachte centraal: door vroegtijdig te signaleren, zullen problemen minder groot worden. In het kader van deze preventieve werkwijze zullen we in 2020 ook de Bewust Aanwezig op School (BAS) gesprekken opnieuw tegen het licht houden en doorontwikkelen. Bij BAS gesprekken gaan leerplichtambtenaren vroegtijdig in gesprek met leerlingen die veelvuldig verzuimen (maar minder dan 16 uur in vier lesweken), de verwachting is dat hiermee voorkomen kan worden dat deze leerlingen meer gaan verzuimen. Ook onderdeel van deze preventieve werkwijze is [M@ZL](#): een beproefde methodiek voor een integrale aanpak van

ziekteverzuim bij scholieren. In 2020 zullen we hiermee starten in het voortgezet onderwijs.

In de cijfers over 2018-2019 zien we dat het aantal thuiszitters is toegenomen het afgelopen schooljaar. Het is echter onduidelijk of er daadwerkelijk meer thuiszitters zijn, of dat er meer thuiszitters bij leerplicht in beeld zijn. In 2020 brengen we gezamenlijk met onze partners alle thuiszitters in beeld en zorgen we voor duidelijke afspraken over het melden van verzuim. Het moet voor iedereen duidelijk zijn wanneer verzuim bij leerplicht gemeld *moet* worden (wettelijk verzuim) en wanneer verzuim bij leerplicht gemeld *kan* worden (bijvoorbeeld wanneer een school zich zorgen maakt over een leerling). Het gezamenlijk in beeld brengen van alle thuiszitters en het maken van afspraken over het melden van verzuim is onderdeel van de plannen uit het uitvoeringsplan 'Van Wieg naar Werk 5.0'. Daarin zijn ook de doorontwikkeling van de BAS gesprekken en [M@ZL](#) bijvoorbeeld opgenomen.

Thuiszitters: Het aantal thuiszitters is toegenomen van 15 naar 17. In het basisonderwijs telden we 1 thuiszitter, in het VSO 3, in het voortgezet onderwijs 9 en op het MBO telden we er 4. Aan het einde van het schooljaar was voor bijna alle thuiszitters een oplossing gevonden en was er nog 1 thuiszitter.

Relatief verzuim: In 2018-2019 verzuimden 384 leerlingen zonder geldige reden, dit zijn er meer dan in 2017-2018. Opvallend is dat over 146 van de 384 leerlingen meer dan één keer een melding werd gedaan door de school. Dit komt overeen met wat de leerplichtambtenaren signaleren in de praktijk: de complexiteit van de verhalen van leerlingen neemt toe en het kost meer tijd om problematiek op te lossen. Deze toename van relatief verzuim zien we bij iedere onderwijssoort: basisonderwijs 22 naar 42, VSO 10 naar 20, voortgezet onderwijs 97 naar 115, behalve in het MBO. Daar was sprake van een afname van 217 naar 207 meldingen over relatief verzuim.

Absoluut verzuim: Absoluut verzuim gaat over leerplichtigen die niet ingeschreven staan op een school en geen vrijstelling hebben. Dit is toegenomen van 16 naar 17.

Vrijstellingen: Het totaal aantal vrijstellingen is gelijk gebleven: 70. Dit aantal bestaat uit zowel nieuwe als doorlopende vrijstellingen. Wel is het aantal vrijstellingen vanwege psychische of lichamelijke problemen toegenomen van 43 naar 48, waaronder een toename van 3 naar 8 in het voortgezet onderwijs.

RMC

Sinds 2019 zijn de taken van RMC uitgebreid met een nieuwe taak: het monitoren van kwetsbare overstappers. Het gaat hierbij om leerlingen uit het praktijkonderwijs, VSO, Entree-onderwijs en vmbo (basis beroepsgericht) die de overstap maken naar vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt of dagbesteding. In de RMC-regio Stedendriehoek pakken we deze monitoring gezamenlijk op. We werken aan gezamenlijke afspraken tussen gemeenten, scholen, werkbedrijven en sociale teams voor deze doelgroep en we willen gebruik gaan maken van een applicatie om deze afspraken te ondersteunen. Wanneer uit de monitoring blijkt dat jongeren niet op school zitten, aan het werk zijn of dagbesteding hebben, zal de RMC-consulent ze benaderen en, indien nodig, begeleiden.

Een al langer bestaande werkwijze is het Schakelpuntoverleg. In het Schakelpunt werken professionals van verschillende organisaties samen aan oplossingen voor de problemen waar jongeren tegenaan lopen (deze jongeren zijn veelal 16+ jaar). In het schooljaar 2018-2019 zijn 82 jongeren aangemeld voor het Schakelpunt. We blijven deze werkwijze gebruiken en willen in 2020 het succes van het Schakelpunt en de knelpunten die daar gesignaleerd worden aangrijpen voor een doorontwikkeling van de sluitende aanpak jongeren 16-27 jaar.

Monitoring: RMC-consulenten hebben 449 jongeren gemonitord, ten opzichte van 517 vorig jaar. Monitoring bestaat uit het volgen van jongeren die nog op school zitten, maar die dreigen uit te vallen (bv. door veelvuldig verzuim) of al zijn uitgevallen, en het volgen van (oud) voortijdig schoolverlaters.

Kwetsbare overstappers: Het aantal kwetsbare overstappers is 347.

Taakuitvoering RMC: Het RMC had in 2018-2019 bij 455 jongeren een taak, dit zijn er 55 meer dan vorig jaar. De taakuitvoering van het RMC is zowel preventief (o.a. het begeleiden van jongeren en kwetsbare overstappers die dreigen uit te vallen) als curatief (o.a. het begeleiden van (oud) voortijdig schoolverlaters en kwetsbare overstappers die zijn uitgevallen).

Uitstroom na begeleiding door RMC: Veruit de meeste jongeren stromen na begeleiding uit naar onderwijs. De afname in het aantal werkenden en de toename in het aantal voortijdig schoolverlaters

is te verklaren door een verandering in de registratie. Voorheen werden namelijk alle werkende jongeren, ten onrechte, geregistreerd als werkend. Alléén jongeren die na Entree-onderwijs uitstromen naar werk mogen als werkend worden geregistreerd. In alle andere gevallen blijft een jongere een voortijdig schoolverlater.

Ontwikkelingsrecht voor ieder kind

Regionaal jaarverslag Leerplicht — RMC Stedendriehoek
2018-2019

Resultaten Leerplicht en RMC

Apeldoorn • Brummen • Deventer • Epe • Lochem • Olst-Wijhe • Voorst • Zutphen

Over dit jaarverslag

In dit jaarverslag leest u meer over de resultaten van Leerplicht en RMC in 2018-2019. Als samenwerkende gemeenten in de Stedendriehoek presenteren wij de regionale cijfers, in het begeleidende memo vindt u meer lokale, gemeentelijke informatie.

In de Stedendriehoek werken onderwijs, gemeenten en (jeugd)hulpinstellingen samen aan de beste kansen voor kinderen en jongeren. Naar school gaan is natuurlijk cruciaal voor een goede ontwikkeling. Leerplicht en RMC spelen daarin een belangrijke rol en werken samen met ketenpartners aan het ontwikkelingsrecht van kinderen. Wat die inzet opleverde, staat in dit regionale jaarverslag.

Inhoud

Leerplicht en RMC: zo werken wij voor kinderen en jongeren	3
Resultaten en ambities: analyse van de cijfers en ambities voor 2019-2020	4
Leerplicht in cijfers 2018-2019 Stedendriehoek	7
Meer over Leerplicht	
Meer over kwalificatieplicht	
RMC in cijfers 2018-2019 Stedendriehoek	8
Meer over RMC	
Samen FERM voor jongeren	
Eén doorlopende aanpak voor 5 — 23 jaar	
Kijk en vergelijk — waar vind je meer cijfers?	
Colofon	9

Jongeren van 18 – 23 zonder startkwalificatie zijn voortijdig schoolverlaters en vallen onder de wetgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). RMC activeert hen om weer terug te gaan naar school. Leerplicht/RMC werken mee in FERM, dat expertise uit onderwijs, arbeidsmarkt en gemeenten samenbrengt om iedere jongere een maatwerktraject te bieden in onderwijs of werk.

De RMC'er monitort voortijdig schoolverlaters (VSV) en informeert, adviseert, bemiddelt en begeleidt om VSV te verminderen en nog liever te voorkomen.

Aan het werk (jongere stimuleren alsnog een startkwalificatie te halen door werken en leren te combineren).

START-KWALIFICATIE

ARBEIDSMARKT

VOORTGEZET ONDERWIJS

Leerplicht ambtenaar

RMC'er

18

MBO

Vanaf 18 jaar geldt:

- verzuim? school in actie - school mag na 5 schooldagen (mogelijk) ongeoorloofd verzuim melden bij DUO
- 30 dagen of meer (mogelijk) ongeoorloofd verzuim? School moet melden bij DUO en RMC start direct een onderzoek

Zo nodig is er ondersteuning van CJG, psycholoog, schuldhulpverlening, de sociale wijkteams en (andere) jeugdhulp.

De leerplichtambtenaar is de expert in het leerrecht van het kind en geeft informatie, adviseert, bemiddelt en verwijst.

Bij verzuim:

- gesprek met ouders (tot 12 jaar) en met ouders en kind (vanaf 12 jaar)
- waarschuwingsbrief naar kind en ouders
- samenwerken met hulpverleners
- HALT-afdoening
- proces-verbaal in uiterste geval

Leerplicht ambtenaar

12

Kind is nu zelf medeverantwoordelijk voor zijn schoolgang

Zo nodig is er ondersteuning van CJG, sociale wijkteams, de jeugdarts of andere jeugdhulp.

Ouders zijn er verantwoordelijk voor dat hun kind is ingeschreven bij een school én dat het naar school gaat. Vanaf 12 jaar is een kind er zelf medeverantwoordelijk voor dat het naar school gaat.

5

VANAF 5 JAAR NAAR SCHOOL. Leerplicht en leerplicht voor ieder kind.

BASISSCHOOL

Tot 18 jaar geldt:

- verzuim? school in actie
- 16 uur of meer (mogelijk) ongeoorloofd verzuim? School moet melden bij DUO en leerplicht start binnen 5 dagen een onderzoek

Verzuim? School meldt op tijd.

Leerplicht en RMC:

zo werken wij voor kinderen en jongeren

Resultaten en ambities

Waar hebben wij aan gewerkt?

Ambities 2018-2019

Minder verzuimende leerlingen en thuiszitters door een nog effectievere aanpak na een diepteanalyse voor meer inzicht in de oorzaak van verzuim — en dus ook oplossingen.

Om meer maatwerk te bieden, was en is onze ambitie om meer integraal samen te werken.

Wat signaleren wij?

Analyse cijfers en resultaten

Het leerlingenaantal is met 1,5% gedaald. Het totaal aantal verzuimende leerlingen is met 12,8% gedaald. Het aantal thuiszitters is gelijk gebleven. Het aantal vrijstellingen is gestegen met 3,4%. Deze cijfers ondersteunen het beeld dat leerplichtambtenaren al langer hebben. Zij hebben minder casussen, maar de complexiteit van die verhalen van leerlingen vermindert zeker niet.

We hebben onderzoek gedaan naar oorzaken van uitval en die blijken niet alleen vaak complex, maar zijn ook heel divers. Ook melden VSV'ers bijvoorbeeld lang niet altijd de echte reden van hun voortijdige uitval. Duidelijk is in elk geval dat maatwerk essentieel is.

Samen met Zorgregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe* zijn in de Stedendriehoek eerste stappen gezet om vanuit een gezamenlijk doel samen op te trekken. Daarbij merken we dat het belangrijk is om die samenwerking 'lokaal integraal' te organiseren en te budgetteren.

* In Zorgregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe geven gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Hattem, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen de inkoop en transformatie van jeugdhulp, Wet maatschappelijke ondersteuning, maatschappelijke opvang en beschermd wonen vorm.

Wat gaan we doen?

Ambities 2019-2020

Voordat we ons nieuwe VSV-plan maken voor 2020, maken we een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de cijfers over jongeren en van het effect van onze maatregelen.

Los van deze diepteanalyse doen we regionaal onderzoek naar vrijstellingen: waar komt de stijging vandaan? Waarom worden vrijstellingen gegeven? Zijn vrijstellingen altijd nodig? Wat kunnen we doen om onnodige vrijstellingen te voorkomen?

Wij willen de lokale integrale samenwerking regionaal ondersteunen. Dit doen we niet alleen financieel maar ook door informatie- en kennisdeling.

Resultaten en ambities (vervolg)

>> **Waar hebben wij aan gewerkt?** **Ambities 2018-2019**

Minder voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) in de Stedendriehoek door meer inzicht in hun verhaal. We wilden de VSV'ers structureel beter in beeld krijgen: wie zijn zij en waarom vallen zij uit? Zo kunnen we beter de juiste ondersteuning bieden.

Wat signaleren wij? **Analyse cijfers en resultaten**

VSV stijgt, onder meer doordat jongeren makkelijk aan werk kunnen komen en doordat leerlingen uit de Internationale Schakelklas (ISK) op hun 18e afscheid nemen van die klas. Redenen van uitval zijn heel divers, zo blijkt uit onderzoek dat we hebben gedaan: van psychische problemen tot liever willen werken. Veel jongeren kampen met meerdere problemen tegelijk. We vermoeden ook dat lang niet alle VSV'ers ons overigens de werkelijke reden van hun voortijdige uitval vertellen en dat zij dit soms zelf ook niet goed weten.

Onze huidige effectrapportage geeft inzicht in leerlingen die mogelijk VSV'er worden, in leerlingen die VSV'er zijn en in zogenoemde Kwetsbare Overstappers. Voor uitstroom geldt dat wij alleen jongeren in beeld hebben die begeleid zijn door RMC.

Wat gaan we doen? **Ambities 2019-2020**

Wij willen meer inzicht krijgen in de uitstroom van jongeren, door cijfers uit onze systemen verder te analyseren. De conclusies nemen we op in ons volgende jaarverslag. Daarnaast willen wij vanuit onze aankomende VSV-analyse bijvoorbeeld op tafel krijgen welke mogelijkheden wij jongeren nog meer kunnen bieden om economisch zo zelfstandig mogelijk te worden.

Onze systemen zijn er niet op ingericht dat wij een signaal krijgen zodra een inkomen van een jongere uit onze doelgroep wegvalt (dit mag nu ook niet volgens privacywetgeving) en daardoor vallen er jongeren tussen wal en schip. Landelijk staat dit probleem ook op de agenda.

Wij volgen leerlingen die van het voortgezet onderwijs naar het mbo gaan al goed via De Overstap. Komend schooljaar starten we hiernaast een monitor Kwetsbare Jongeren. Landelijk wordt gesproken over het monitoren van alle jongeren - het interdepartementaal beleidsonderzoek Jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt biedt hiervoor wellicht een goede basis.

Voor de zomer van 2020 dienen wij een nieuw VSV-plan in voor de nieuwe VSV-periode. Wij gebruiken hiervoor een kwalitatieve en kwantitatieve analyse.

>>

Resultaten en ambities (vervolg)

>> **Waar hebben wij aan gewerkt?** **Ambities 2018-2019**

We gaan voor een sluitende aanpak van VSV in de Stedendriehoek. Vanuit FERM Stedendriehoek zetten we in op effectieve besteding van VSV-middelen voor maatregelen en projecten voor onderwijs, een goede overstap naar een andere school, zorg voor jongeren en maatwerkroutes naar werk voor jongeren in een kwetsbare positie voor wie school geen optie is.

In 2018-2019 startten Aventus en RMC een verbeterde en gezamenlijke aanpak.
Ook stond goed omgaan met privacyvraagstukken op de agenda.

Wat signaleren wij? **Analyse cijfers en resultaten**

Gaandeweg de gezamenlijke verbeteraanpak bleek een aantal zaken in het verzuimprotocol dat in het mbo gebruikt wordt, minder effectief dan gedacht. Aventus is met onderwijsteams aan de slag gegaan om te kijken wat nodig is om VSV te voorkomen.

Er is in 2018-2019 veel kennis opgedaan over de nieuwe privacywetgeving AVG en de consequenties voor onze werkwijze. Een struikelblok is dat Leerplicht en RMC niet betrokken mogen worden als sprake is van ziekteverzuim — dit mag pas bij een vermoeden van ongeoorloofd ziekteverzuim.

Wat gaan we doen? **Ambities 2019-2020**

FERM Stedendriehoek ondersteunt Aventus als grootste mbo-instelling in de Stedendriehoek bij het verbeteren van het verzuimprotocol. Samen komen we tot de gewenste gezamenlijke en verbeterde aanpak van mbo en RMC.

Schooljaar 2019-2020 willen we komen tot een regionaal werkproces: hoe gaan we binnen geldende privacywetgeving om met ziekteverzuim van leerlingen. Ons doel is voorkomen dat veelvuldig ziekteverzuim leidt tot uitval of VSV. Ook bekijken we het werkproces voor vroegverzuim opnieuw (scholen moeten vermoedens van ongeoorloofd verzuim vanaf zestien uur in vier weken melden, maar zij mogen dit al eerder doen).

Leerplicht in cijfers 2018-2019 Stedendriehoek

Betrokkenheid Leerplicht

Totaal aantal leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen

65.289

96,5%

3,5%

2017-2018

Leerplicht was betrokken bij **3,5%** van alle leer- en kwalificatieplichtige kinderen in de Stedendriehoek. **96,5%** ging 'gewoon' naar school.

Totaal aantal leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen

64.330

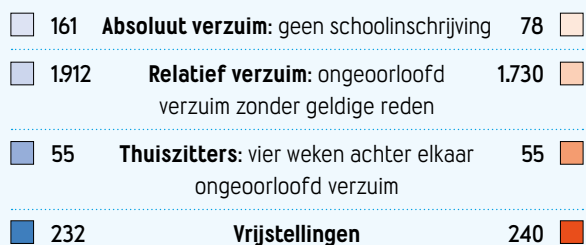
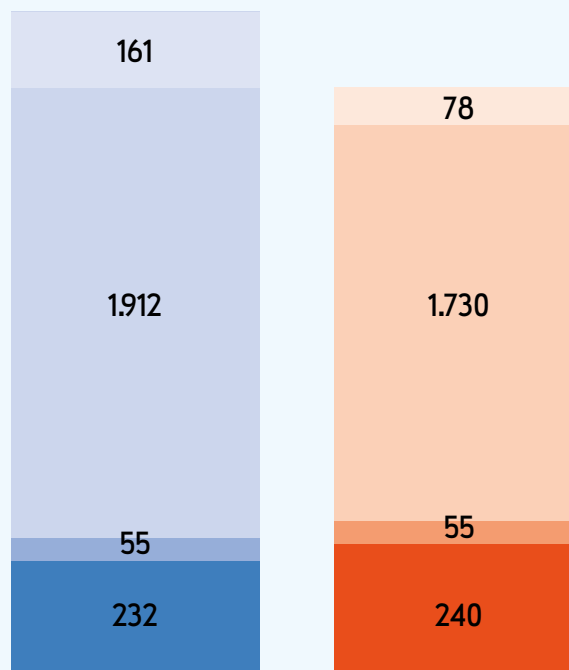
96,8%

3,2%

2018-2019

Leerplicht was betrokken bij **3,2%** van alle leer- en kwalificatieplichtige kinderen in de Stedendriehoek. **96,8%** ging 'gewoon' naar school.

Verzuim in de Stedendriehoek in soorten

Meer over leerplicht en kwalificatieplicht

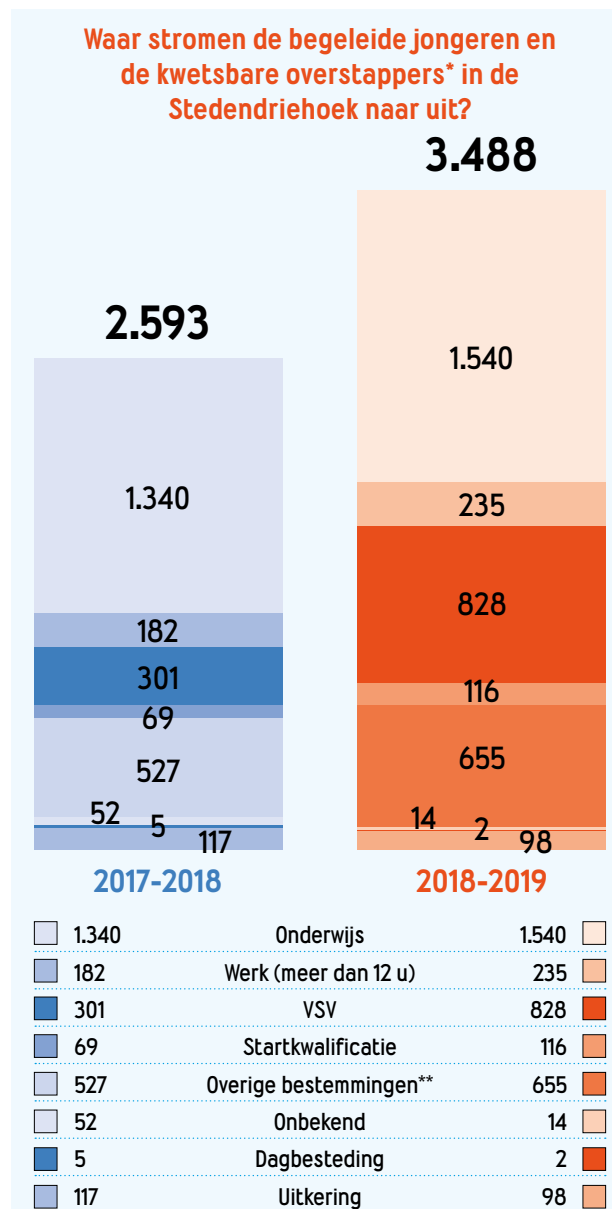
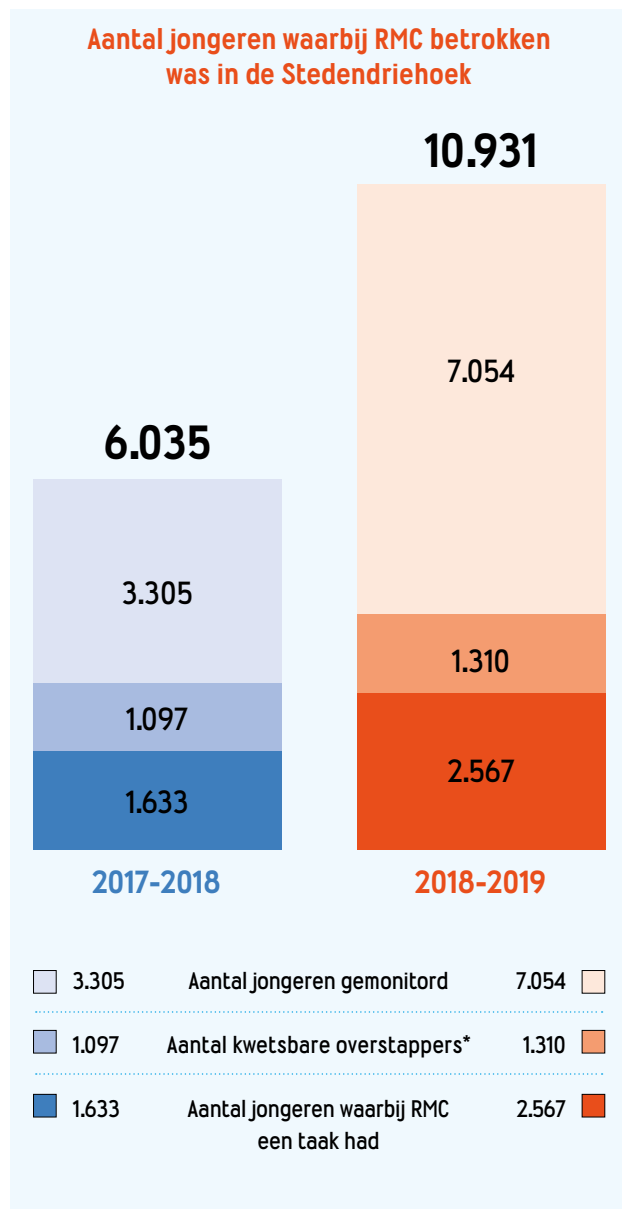
Vanaf hun vijfde jaar moeten kinderen in Nederland verplicht naar school. Tot zij zestien zijn, geldt de Leerplichtwet. Vanaf het schooljaar waarin een jongere zestien wordt, tot zijn/haar achttiende verjaardag, geldt de kwalificatieplicht. Leerlingen moeten onderwijs volgen als zij nog geen startkwalificatie hebben behaald — een havo- of vwo-diploma, of een diploma mbo-niveau 2 of hoger. De kwalificatieplicht is geregeld in de Leerplichtwet.

Vrijstellingen kwalificatieplicht

Jongeren in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) die een uitstroomprofiel dagbesteding of arbeid volgen, hebben geen kwalificatieplicht (in het uitstroomprofiel onderwijs van het vso is dat wel zo). Ook wie zeer moeilijk leert, een verstandelijke en/of fysieke beperking heeft of een getuigschrift of diploma heeft van de praktijkschool, kan vrijgesteld worden van de kwalificatieplicht.

De genoemde cijfers over betrokkenheid bij/contact met leerlingen zijn de officiële meldingen bij DUO. De vele preventieve activiteiten die Leerplicht onderneemt staan hierin niet vermeld.

RMC in cijfers 2018-2019 Stedendriehoek

Meer over RMC

Jongeren van 18 tot 23 jaar zónder startkwalificatie, zijn voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). Zij vallen niet meer onder de Leerplichtwet, maar wél onder de wetgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). RMC heeft jongeren zonder startkwalificatie in beeld en activeert hen om weer terug te gaan naar school.

Samen FERM voor jongeren

De RMC-regiocoördinator werkt mee in het FERM-programmateam. FERM richt zich op het voorkomen en oplossen van voortijdig schoolverlaten in de Stedendriehoek. FERM brengt expertise uit het onderwijs, de arbeidsmarkt en gemeenten samen om zo iedere jongere in de Stedendriehoek een onderwijs- of arbeidsmarkttraject op maat te bieden. ferm-s3h.nl

Eén doorlopende aanpak voor 5 — 23 jaar

Leerplicht en RMC werken nauw samen om de Leerplichtwet (waarin dus ook kwalificatieplicht is geregeld) en de RMC-Wet te handhaven. Er is dus één doorlopende aanpak van leerplicht (kinderen van 5 tot 18), tot en met bestrijding van voortijdig schoolverlaten (tot 23 jaar).

rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht

Kijk en vergelijk — waar vind je meer cijfers?

Meer weten over cijfers in uw gemeente, andere gemeenten of de regio? Check dan: onderwijsincijfers.nl of vsvkompas.nl. Meer algemene informatie staat op rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht.

* Dit zijn leerlingen uit praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, Entree-onderwijs, vmbo beroepsbegeleidende leerweg en nieuwkomers.

** Overige bestemmingen: denk aan jongeren die zijn verhuisd, die in een instelling verblijven of die 23 jaar zijn geworden.

Colofon

Dit jaarverslag van Leerplicht en RMC Stedendriehoek is een gezamenlijke uitgave van de samenwerkende gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Olst-Wijhe, Voorst en Zutphen.

Opzet en samenstelling: Cindy Kamp.

Redactie en begeleiding: Anne-Marie Veldkamp.

Vormgeving: Maura van Wermeskerken.

Infoplaat: Erik Nieuwenhuis Oirik.

December 2019

 Apeldoorn

Gemeente Brummen

 gemeente
Deventer

Gemeente Epe

 Gemeente
Lochem

gemeente
Olst-Wijhe

gemeente
voorst

Zutphen

Ontwikkelingsrecht voor ieder kind

Lokale toelichting Deventer bij het regionaal
jaarverslag Leerplicht — RMC Stedendriehoek
2018-2019

Lokale toelichting bij het regionale jaarverslag

Het regionaal jaarverslag Leerplicht - RMC Stedendriehoek geeft u informatie over de regionale cijfers en ontwikkelingen op het gebied van Leerplicht en RMC in de Stedendriehoek.

In deze lokale toelichting bij het regionaal jaarverslag leest u meer over de resultaten van Leerplicht in de gemeente Deventer en RMC in de subregio Deventer (gemeente Deventer en gemeente Olst-Wijhe)* in 2018-2019.

Daarnaast nemen we dit jaar voor het eerst een paragraaf met resultaten en ambities op in de lokale toelichting van het jaarverslag. In de paragraaf resultaten en ambities analyseren we de cijfers over 2018-2019 en bespreken onze ambities voor 2019-2020.

* Door het huidige registratiesysteem is het helaas niet mogelijk om deze resultaten per gemeente weer te geven.

Inhoud

Resultaten en ambities: analyse van de cijfers en ambities voor 2019-2020	3
Leerplicht in cijfers 2018-2019 Deventer	5
Absoluut verzuim	
Relatief verzuim	
Thuiszitters	
Vrijstellingen	
RMC in cijfers 2018-2019 Deventer en Olst-Wijhe	6
Monitoring	
Kwetsbare overstappers	
Taakuitvoering RMC	
Uitstroom na begeleiding door RMC	

Resultaten en ambities

Waar hebben wij aan gewerkt?

Ambities 2018-2019

Samen met scholen, samenwerkingsverbanden, welzijn en jeugdhulp werken we aan een effectieve aanpak van verzuim en willen we thuiszitters voorkomen. We willen in beeld brengen of het aantal gemelde en geregistreerde thuiszitters overeenkomt met het daadwerkelijke aantal thuiszitters.

Team leerplicht start met werken volgens de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). We willen hiermee meer inzetten op preventie: hoe eerder we signaleren, hoe minder groot het probleem wordt. Bij schoolverzuim is het belangrijk dat er snel stappen worden gezet om (langdurige) schooluitval te voorkomen. Een eenduidige aanpak en duidelijkheid over wie wat doet in welke fase helpt daarbij.

Wat signaleren wij?

Analyse cijfers en resultaten

Het aantal verzuimmeldingen is toegenomen ten opzichte van 2017-2018. Ook zien we een toename van het aantal herhaalde verzuimmeldingen, dat wil zeggen dat de school vaker verzuim over dezelfde leerling meldt.

Het aantal thuiszitters is toegenomen van 15 naar 17. Onduidelijk is of er daadwerkelijk meer thuiszitters zijn, of dat er meer thuiszitters bij leerplicht in beeld zijn.

In 2018-2019 is team Leerplicht gestart met werken volgens de MAS. Onderdeel van deze methodiek is dat de rol van de leerplichtambtenaar aan het verschuiven is van handhaver naar verbinder. Dit verklaart ook de afname van het aantal proces-verbalen (van 22 in 2017-2018 naar 12 in 2018-2019).

Onderdeel van de preventieve taken van leerplicht zijn ook de zogenaamde Bewust Aanwezig op School (BAS)-gesprekken. Daarbij gaat de leerplichtambtenaar vroegtijdig in gesprek met leerlingen in het voortgezet onderwijs die veel verzuimen en waarover de school zich zorgen maakt. Er zijn het afgelopen jaar 58 BAS-gesprekken gevoerd.

Wat gaan we doen?

Ambities 2019-2020

Met onze partners geven we uitvoering aan de plannen uit het uitvoeringsplan behorend bij het beleidskader Van Wieg naar Werk 5.0.

Onderdeel daarvan is dat we de samenwerking tussen onderwijs, welzijn, jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en gemeente verder versterken. Gezamenlijk brengen we alle thuiszitters in beeld en zorgen we voor duidelijke afspraken over wanneer (ongeoorloofd en geoorloofd) verzuim gemeld moet worden.

In 2019-2020 blijven we werken volgens de MAS. Daarnaast willen we in 2020 de BAS-gesprekken en de functie die zij kunnen vervullen opnieuw tegen het licht houden. Dit gaan we in samenwerking met het voortgezet onderwijs doen. Tot slot, starten we in 2020 met M@ZL op het voortgezet onderwijs. In deze methodiek werken mentoren, jeugdartsen en leerplichtambtenaren samen aan de aanpak van ziekteverzuim bij leerlingen, waardoor problematiek vroegtijdig in beeld komt.

Resultaten en ambities (vervolg)

>> Waar hebben wij aan gewerkt? Ambities 2018-2019

Sinds 1 januari 2019 heeft het RMC de wettelijke taak om kwetsbare overstappers te volgen en te monitoren.

We willen dit monitoren gezamenlijk doen met de gemeenten en scholen in de RMC-regio Stedendriehoek (vmbo, praktijkonderwijs en MBO). Het doel is voorkomen dat kwetsbare jongeren uitvallen bij de overstap van praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs (hierna VSO), vmbo (basisberoepsgericht) en Entree-onderwijs naar vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding. Door samen te werken, willen we voorkomen dat jongeren uitvallen.

We werken samen met partners aan een sluitende aanpak voor jongeren van 16 tot 27 jaar. Concreet geven we daar uitvoering aan in het Schakelpuntoverleg (casuïstiekoverleg) en het Kernteam (beleidsoverleg).

Wat signaleren wij? Analyse cijfers en resultaten

Samen met de andere gemeenten uit de RMC-regio Stedendriehoek hebben we de scholen en werkbedrijven in de regio benaderd om samen te werken aan het monitoren van kwetsbare overstappers. Om deze samenwerking te ondersteunen willen we gebruik maken van de applicatie 'Kwetsbare Overstap'.

In 2018-2019 waren er 347 kwetsbare overstappers.

In 2018-2019 zijn 82 jongeren aangemeld voor het Schakelpunt. Professionals van verschillende organisaties (onderwijs, welzijn, jeugdhulp, sociaal team, UWV) werken samen aan oplossingen voor de problemen waar deze jongeren mee te maken hebben.

Wat gaan we doen? Ambities 2019-2020

We blijven kwetsbare overstappers monitoren en wanneer blijkt dat jongeren niet op school zitten, aan het werk zijn of dagbesteding hebben, zullen we ze benaderen en, indien nodig, begeleiden.

Daarnaast willen we in 2020 starten met de gezamenlijke monitoring van kwetsbare jongeren met ondersteuning van de applicatie 'Kwetsbare Overstap'.

In 2019-2020 gaan we door met het Schakelpunt. We willen het succes van het Schakelpunt aangrijpen om de sluitende aanpak jongeren tussen 16 en 27 jaar door te ontwikkelen.

In de Gelijke Kansen Agenda nemen we daarom een interventie op voor de doorontwikkeling van de sluitende aanpak jongeren. Door een analyse van de knelpunten binnen het Schakelpunt willen we zorgen voor meer inzicht in de knelpunten in de samenwerking en de (afzonderlijke) hulp-of dienstverlening van de partners.

Leerplicht in cijfers 2018-2019 Deventer

Betrokkenheid Leerplicht Deventer

Totaal aantal leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen

15.488

97,2%

2,8%

2017-2018

Leerplicht was betrokken bij **2,8%** van alle leer- en kwalificatieplichtige kinderen in Deventer. **97,2%** ging 'gewoon' naar school.

Totaal aantal leerplichtige en kwalificatieplichtige leerlingen

15.249

96,9%

3,1%

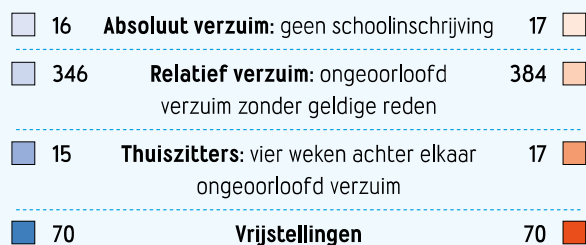
2018-2019

Leerplicht was betrokken bij **3,1%** van alle leer- en kwalificatieplichtige kinderen in Deventer. **96,9%** ging 'gewoon' naar school.

Verzuim in Deventer in soorten

2017-2018

2018-2019

In 2018-2019 is team Leerplicht bij 3,1% van de 15.249 leer- en kwalificatieplichtigen in Deventer betrokken geweest.

Absoluut verzuim

Absoluut verzuim gaat over leerplichtigen die niet ingeschreven staan op een school en geen vrijstelling hebben. Dit is toegenomen van 16 naar 17.

Relatief verzuim

In 2018-2019 verzuimden 384 leerlingen zonder geldige reden, dit zijn er meer dan in 2017-2018. Opvallend is dat over 146 van de 384 leerlingen meer dan één keer een melding werd gedaan door de school. Dit komt overeen met wat de leerplichtambtenaren signaleren in de praktijk: de complexiteit van de verhalen van leerlingen neemt toe en het kost meer tijd om problematiek op te lossen.

Deze toename van relatief verzuim zien we bij iedere onderwijssoort: basisonderwijs 22 naar 42, VSO 10 naar 20, voortgezet onderwijs 97 naar 115, behalve in het MBO. Daar was sprake van een afname van 217 naar 207 meldingen over relatief verzuim.

Thuiszitters

Het aantal thuiszitters is toegenomen van 15 naar 17. In het basisonderwijs telden we 1 thuiszitter, in het VSO 3, in het voortgezet onderwijs 9 en op het MBO telden we er 4. Aan het einde van het schooljaar was voor bijna alle thuiszitters een oplossing gevonden en was er nog 1 thuiszitter.

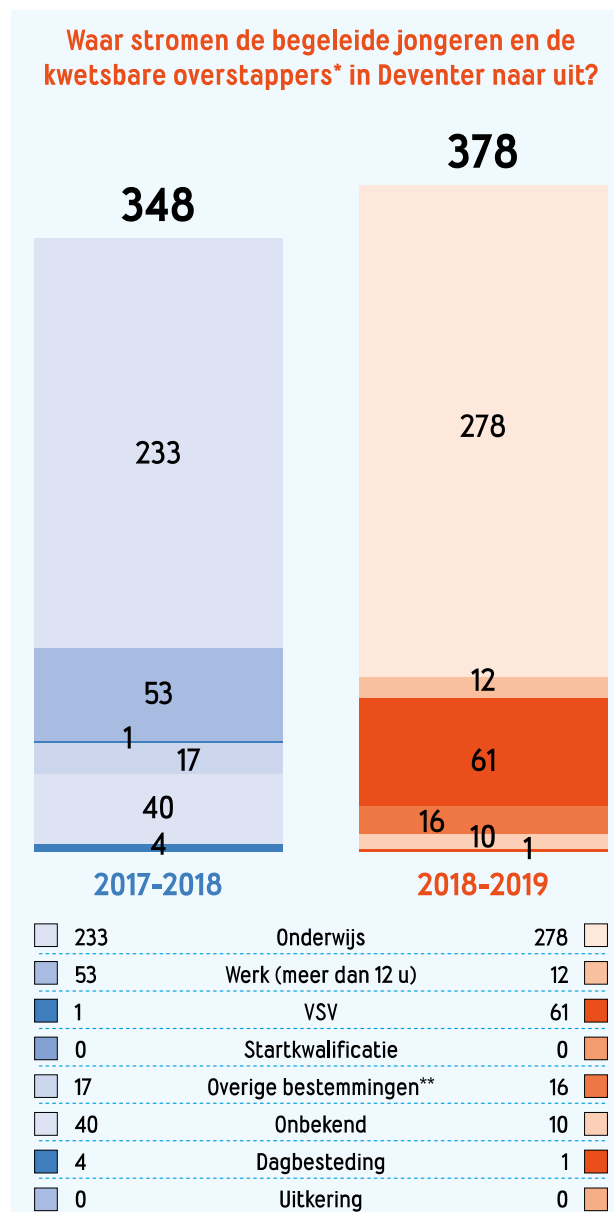
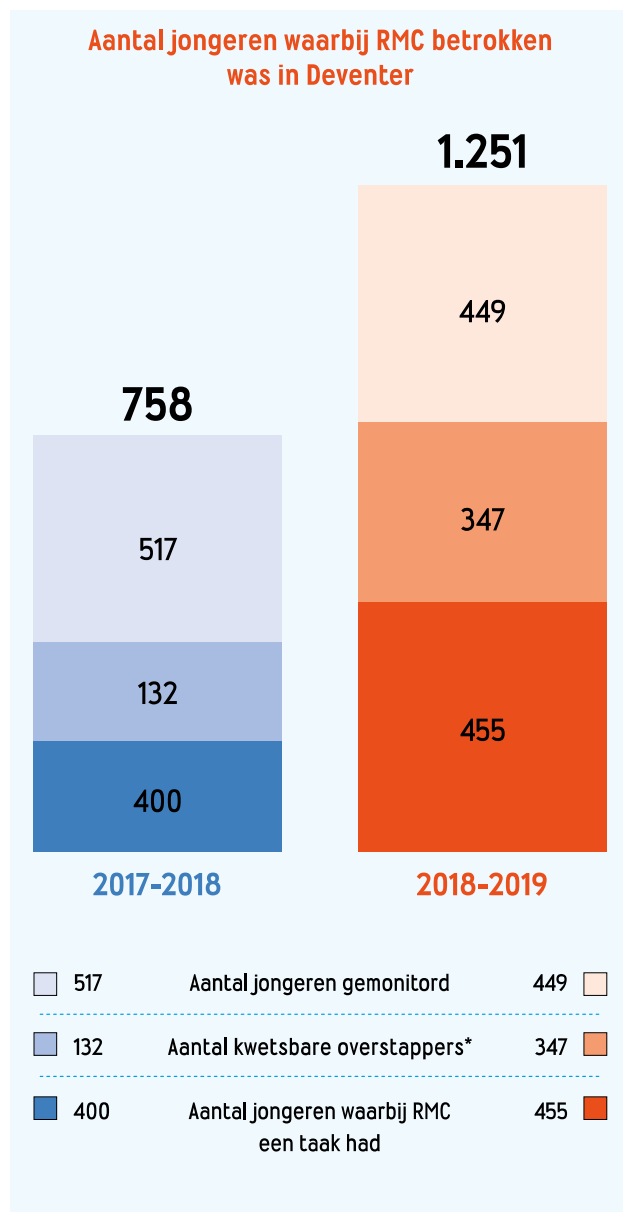
Vrijstellingen

Het totaal aantal vrijstellingen is gelijk gebleven: 70*. Wel is het aantal vrijstellingen vanwege psychische of lichamelijke problemen toegenomen van 43 naar 48, waaronder een toename van 3 naar 8 in het voortgezet onderwijs.

*N.B. Het gaat hier zowel om nieuwe als doorlopende vrijstellingen.

RMC in cijfers 2018-2019 Deventer

(subregio Deventer/Olst-Wijhe)

In 2018-2019 zijn de RMC-consulenten bij 1.251 jongeren uit Deventer en Olst-Wijhe betrokken geweest.*

Monitoring

RMC-consulenten hebben 449 jongeren gemonitord, ten opzichte van 517 vorig jaar. Monitoring bestaat uit het volgen van jongeren die nog op school zitten, maar die dreigen uit te vallen (bv. door veelvuldig verzuim) of al zijn uitgevallen, en het volgen van (oud) voortijdig schoolverlaters.

Kwetsbare overstappers

Het aantal kwetsbare overstappers - leerlingen uit het praktijkonderwijs, VSO, Entree-onderwijs en vmbo (basis beroepsgericht) die de overstap maken naar vervolgonderwijs, werk of dagbesteding - is 347. Vorig jaar waren er 349 kwetsbare overstappers, maar stonden er onterecht slechts 132 in het jaarverslag vermeld.

Taakuitvoering RMC

Het RMC had in 2018-2019 bij 455 jongeren een taak, dit zijn er 55 meer dan vorig jaar. De taakuitvoering van het RMC is zowel preventief (o.a. het begeleiden van jongeren en kwetsbare overstappers die dreigen uit te vallen) als curatief (o.a. het begeleiden van (oud) voortijdig schoolverlaters en kwetsbare overstappers die zijn uitgevallen).

Uitstroom na begeleiding door RMC

Veruit de meeste jongeren stromen na begeleiding uit naar onderwijs. De afname in het aantal werkenden en de toename in het aantal voortijdig schoolverlaters is te verklaren door een verandering in de registratie. Voorheen werden namelijk alle werkende jongeren, ten onrechte, geregistreerd als werkend. Alléén jongeren die na Entree-onderwijs uitstromen naar werk mogen als werkend worden geregistreerd. In alle andere gevallen blijft een jongere een voortijdig schoolverlater.

* N.B. De linker kolommen hebben geen directe relatie met de rechter kolommen (geen optelsom/totalen).

* Dit zijn leerlingen uit praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, Entree-onderwijs, vmbo beroepsbegeleidende leerweg en nieuwkomers.

** Overige bestemmingen: denk aan jongeren die zijn verhuisd, die in een instelling verblijven of die 23 jaar zijn geworden.

VSV-effectrapportage 2018 - 2019

Regio	Regio 11. Stedendriehoek (Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Olst-Wijhe, Voorst, Zutphen.)
Datum	3-dec-2019

Bijlage B. behorende bij artikel 3.3 van de Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2017 formulier en handleiding herziene RMC-effectrapportage

Formulier en handleiding VSV-Effectrapportage 2018-2019

Inleiding

Jaarlijks leverden RMC-regio's informatie aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) in de vorm van de RMC-effectrapportage. In 2016 is het format van de RMC-effectrapportage aangepast. Het vernieuwde format, de VSV-Effectrapportage is met de uitvraag van schooljaar 2017-2018 in gebruik genomen. De VSV-Effectrapportage sluit aan bij de uitbreiding van de RMC-functie, is herkenbaar voor RMC-regio's en levert waardevolle informatie op voor zowel het ministerie als de regio's zelf, die helpt om beleid

Doel

De Regionale VSV-Effectrapportage 2018-2019 geeft invulling aan een wettelijke verplichting van RMC tot een jaarlijkse beleidsinhoudelijke verantwoording van de RMC-functie, als coördinator van de regionale vsv-ervolgplanpak^[1]. De Regionale VSV-effectrapportage vloeit voort uit de taken zoals vermeld in de Wet houdende regels inzake de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdige Schoolverlaten (Staatsblad 2001-626) en de Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten (vsv) 2017 en de daarin beschreven

In het kader van de (voortzetting van de) vsv-aanpak wordt meer verantwoordelijkheid en ruimte voor eigen invulling bij de regionale partijen neergelegd en bijzondere aandacht voor jongeren in een kwetsbare positie gevraagd. Nu de focus ook ligt op de groep jongeren in een kwetsbare positie is er verbreding van de samenwerking nodig, onder andere met scholen voor praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (hierna pro en vso). Daarnaast wordt ook meer aandacht gevraagd voor de al bestaande taak van de

Zoals de naam aangeeft, is de Regionale VSV-Effectrapportage een regionale rapportage die, zowel de regio's zelf als OCW, inzicht geeft in (de effectiviteit van) de door betrokken regionale partijen ondernomen acties en maatregelen op het gebied van de vsv-aanpak en die weergeeft wat de effecten hiervan zijn in de regio. Het gaat om de genomen acties en maatregelen van zowel het Regionaal Programma VSV (oftewel: het de programmamiddelen, die nu verdeeld zijn over de gemeenten en de scholen, zijn ingezet) als over

De informatie uit de Regionale VSV-Effectrapportage kan gebruikt worden als input voor het (bestuurlijk) overleg in de regio en kan, indien nodig, richting geven aan aanpassingen in het beleid in de regio. De Regionale VSV-Effectrapportage vervangt de RMC-effectrapportage. Subregio's behouden de mogelijkheid

Doelgroep

De Regionale VSV-Effectrapportage omvat het melden, registreren en coördineren van verzuim en vsv van alle jongeren in de regio van 12 tot 23 jaar, inclusief de doelgroep jongeren in een kwetsbare positie. Alleen in hoofdstuk 4, waar het gaat om aantallen jongeren, hebben de gevraagde gegevens alleen betrekking op jongeren tussen 16 en 23. De reden hiervoor is dat Leerplicht jaarlijks al gegevens aanlevert over de groep 12-18 jaar. Hoewel de kwalificatieplicht niet onder de wettelijke verplichting van de RMC-regio valt, vraagt OCW om (naast de groep 18-23 jaar) in het kader van een preventieve vsv-aanpak voor de hele doelgroep, ook 16- en 17-jarigen in beeld te brengen en te houden om zo een sluitend vangnet

Indieningsdatum

Uiterlijk 15 december van het jaar volgend op het studiejaar waarop deze betrekking heeft, moet de Regionale VSV-Effectrapportage bij DUO worden ingediend. Bij de invulling van de rapportage wordt uitgegaan van de voorlopige cijfers (uit de levering van oktober *na* het verslagjaar) en wordt teruggeblift op het voorgaande schooljaar. Een voorbeeld: uiterlijk 15 december 2019 wordt verantwoording afgelegd over het schooljaar 2018-2019. Hierbij kan worden uitgegaan van de maandrapportage uit de levering van oktober 2019 of november 2019, of de meest actuele stand uit de eigen administratie. Het gaat dus nog niet om de definitieve nieuwe vsv's, omdat deze levering nog geen definitieve vsv-cijfers bevat

Definities

De gebruikte definities sluiten aan bij de Regeling regionale aanpak VSV 2017. Deze definities worden hier

Bestemming

Positie van jongeren op 1 oktober *na* het huidige verslagjaar.

Geen Nederlandse onderwijsloopbaan

Jongeren die tot op heden geen onderwijs in Nederland hebben gevolgd, zoals vluchtelingen.

Jongeren in een kwetsbare positie (JIKP)

Jongere die al dan niet met een getuigschrift of een diploma doorstroomt naar de entreeopleiding (= mbo), basisberoepsopleiding (= mbo-2) of uitstroomt uit het onderwijs. en afkomstig is uit:

1. het voortgezet speciaal onderwijs, bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra, met uitzondering van leerlingen met het uitstroomprofiel daabesteding;
2. het praktijkonderwijs als bedoeld in artikel 5, onder d, van de Wet op het voortgezet onderwijs;
3. de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo, bedoeld in artikel 10b, eerste lid, van de Wet op het
4. het leerwerktraject van het vmbo, bedoeld in artikel 10b1 van de Wet op het voortgezet onderwijs,
5. de entreeopleiding; of
6. jongere die niet vanuit één van de onderwijssoorten, genoemd onder 1. tot en met 5. instroomt in een (Bron: Regeling regionale aanpak VSV 2017)

Monitoren van jongeren

Het volgen van jongeren door RMC. Monitoren wordt in de effectrapportage gedefinieerd als het op basis van gegevens bepalen op welke positie (in het onderwijs, aan het werk, in een uitkering, daabesteding of

RMC-contactgemeente

Contactgemeente als bedoeld in artikel 8.3.2, derde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, artikel 162b, derde lid, van de Wet op de expertisecentra en artikel 118h, derde lid, van de Wet op het voortgezet

Regionaal programma

Regionaal programma voortijdig schoolverlaten dat maatregelen bevat die, blijkens een regionale analyse door de RMC-contactgemeente en de contactschool over de RMC-regio, zijn gericht op het tegengaan van voortijdig schoolverlaten en op het bevorderen van de samenwerking tussen de onderwijsinstellingen

RMC-regio

Regio als bedoeld in artikel 8.3.2, tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs.

Verslagjaar

Tijdvak dat aanvangt op 1 oktober en eindigt op 30 september van het daaropvolgende jaar.

Taakuitvoering RMC

Er is sprake van taakuitvoering als RMC:

1. onderzoek heeft gedaan naar een melding (er is ook sprake van onderzoek wanneer dit is gedelegeerd aan andere partijen. Gesprekken of bezoeken aan het huisadres zonder de jongere thuis te treffen en administratieve handelingen als het versturen van brieven met het verzoek om contact, tellen ook mee.)
2. advies heeft gegeven aan een jongere of vsv'er, en/of;
3. begeleiding heeft gegeven aan een jongere of vsv'er, en/of;
4. een jongere of vsv'er heeft doorverwezen naar werk.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen curatieve taakuitvoering en preventieve taakuitvoering. Hierbij is de grens van 1 oktober essentieel: dat is de datum waarop een leerling al dan niet staat ingeschreven en al

Curatieve taakuitvoering

De curatieve taakuitvoering richt zich op jongeren die op 1 oktober van een jaar t door DUO zijn aangemerkt als zogenaamde nieuwe vsv'er én op jongeren die al langer dan een jaar geleden als vsv'er aangemerkt waren. Dus al op t-1 of eerder. Deze jongeren zijn ook wel bekend als zogenaamde oude vsv'ers. In relatie tot het verslag in de effectrapportage betreft curatieve taakuitvoering de taakuitvoering

Preventieve taakuitvoering

De preventieve taakuitvoering richt zich erop om te voorkomen dat leerlingen aan het einde van het verslagjaar als nieuwe vsv'er aangemerkt worden. De preventieve taak is er dus op gericht leerlingen binnen de school te houden (voorkomen dat zij zich uitschrijven zonder sk) én richt zich erop om leerlingen die zich uitgeschreven hebben gedurende het schooljaar weer terug ingeschreven te krijgen, vóór 1 oktober. In relatie tot het verslag in de effectrapportage betekent dit: Preventieve taakuitvoering betekent

1. gedurende het verslagjaar zijn uitgeschreven en binnen het verslagjaar (voor 1 okt) zijn teruggeleid
2. waarvan is voorkomen dat zij zijn uitgeschreven. (voor 1 okt)
3. die ondanks begeleiding aan het einde van het verslagjaar zijn uitgeschreven.

Voortijdig schoolverlater (vsv'er)

Een voortijdig schoolverlater is een jongere die aan het begin van het verslagjaar (1 oktober) jonger is dan 23 jaar, en niet meer staat ingeschreven in het bekostigd vo. mbo of vavo en geen startkwalificatie heeft.

Tabel 1. Basisgegevens

Deze vraag wordt door elke RMC-regio ingevuld. Op het titelblad vult u de naam van de RMC-regio in en de dat volgende vraag betreft de contactgegevens van de RMC-coördinator.

Naam en nummer RMC regio	11. Stedendriehoek
Naam wethouder	Wethouder Frits Rorink
Naam contactpersoon	Birgitte Flapper
Functie	Coördinator leerplicht/RMC/jongerenloket
Adres	Grote Kerkhof 1
Postcode	7411 KT
Plaats	Deventer
Telefoonnummer	140570
E-mailadres	bhc.flapper@deventer.nl

Indien een regio uit subregio's bestaat, levert iedere subregio afzonderlijk een formulier in bij de contactgemeente. Deze afzonderlijke formulieren worden voorzien van een verzamelsheet van alle onderliggende formulieren per RMC-regio. Voorbeeld: als een RMC-regio bestaat uit 4 subregio's, dan zullen er 4 formulieren plus 1 opliggende ingediend worden. In totaal dus 5 formulieren. Het opliggende formulier moet een opsomming van de onderliggende subregio's en van hun basisgegevens (zie hierboven) bevatten. Een samenvattina is niet nodig.

Toelichting

Voor het invullen van de volgende tabellen is het nodig dat gemeenten databestanden ophalen uit het Zakelijk Portaal van DUO. Deze bestanden (inclusief de Startset jongeren in een kwetsbare positie) staan maximaal drie maanden online. Het is de verantwoordelijkheid van gemeenten zelf om hier rekening mee te houden en de benodigde bestanden tijdig op te halen.

In de volgende tabellen wordt gevraagd naar kwantitatieve gegevens over jongeren van 16-23 jaar (omdat de leeftijdsgroep 12-16 al door Leerplicht wordt uitgevraagd). Per tabel lichten we toe om welke jongeren het gaat, en in welke leveringen van DUO deze jongeren te vinden zijn. De gegevens uit de RMC-administratie kunnen hier vervolgens aan gekoppeld worden, waarna de tabellen ingevuld kunnen worden. De persoon die de tabellen invult, moet in dit geval toegang hebben tot DUO-gegevens en gegevens uit de eigen administratie en moet deze gegevens aan elkaar kunnen koppelen. De tabellen gaan over verschillende doelgroepen en

LWOO valt onder regulier vmbo en wordt in de tabellen niet apart benoemd. Daarnaast is het voortgezet volwassen onderwijs (vavo) niet opgenomen in de tabellen. De reden hiervoor is dat vavo een kleine groep is, zeker verdeeld over de regio's. Daarbij wordt deze categorie ook niet

Tabel 2. Preventieve taakuitvoering

In tabel 2 gaat het om jongeren die aan de start van het verslagjaar (1 oktober tot 1 oktober) geen vsv'er waren, maar die tijdens het verslagjaar dreigen uit te vallen of uitgeschreven zijn uit het onderwijs. Het doel van de preventieve taakuitvoering is ervoor te zorgen dat deze jongeren niet per 1 oktober van het volgende verslagjaar als vsv'er worden gezien. Informatie gevraagd in de grijs gearceerde kolom wordt aangeleverd door DUO in de A14-rapportage van november t+1. Om deze gevraagde gegevens hier in te kunnen vullen, moet in de A14-rapportage eerst de leeftijdsgroep 16-23 geselecteerd worden. Vervolgens kan gefilterd worden op 'Niveau'. In de gele kolommen worden gegevens uit de administratie van de RMC-regio gevraagd.

Onderwijspositie voorafgaand aan de start van het verslagjaar	Aantal uitschrijvingen zonder startkwalificatie	Aantal uitgeschreven jongeren die teruggeleid zijn naar het onderwijs	Aantal jongeren die begeleid zijn en niet zijn uitgeschreven	Aantal jongeren gemonitord
onderbouw vo	8	0	0	0
vmbo bovenbouw	17	1	0	60
havo-vwo bovenbouw	7	2	4	19
Entreeopleiding	30	5	10	24
mbo-2	80	21	36	69
mbo-3	39	5	21	54
mbo-4	81	16	49	119
Overig	11	14	40	85
Totaal	273	64	160	430

Tabel 3 Bestemming preventief begeleide jongeren

In tabel 3 vult u in waar de jongeren voor wie taakuitvoering is verricht, zich aan het einde van het verslagjaar bevinden. De gegevens in deze tabel worden ingevuld op basis van de administratie van de RMC-regio. In de kolom 'Onderwijs' vult u het aantal jongeren in dat zich aan het einde van het verslagjaar in het onderwijs bevindt. Hiervoor kunt u de aantallen uit de derde en vierde kolom van Tabel 2 bij elkaar optellen.

Onderwijspositie in het verslagjaar	Aantal jongeren voor wie sprake was van preventieve taakuitvoering door	Bestemming					Onbekend
		Onderwijs (zonder startkwalificatie)	Werk (>12 uur per week)	vsv	Startkwalificatie behaald	Overige bestemming *	
onderbouw vo	0	0	0	0	0	0	0
vmbo bovenbouw	4	1	0	0	0	0	2
havo-vwo bovenbouw	6	6	0	0	0	0	0
Entreeopleiding	32	15	1	2	0	2	0
mbo-2	80	57	2	1	0	1	0
mbo-3	39	26	3	0	0	1	2
mbo-4	101	65	4	1	0	6	2
Overig	76	54	1	2	0	2	3
Totaal	338	224	11	6	0	12	9

* Verhuizing (binnen-of buitenland), overleden of 23 jaar geworden. In deze tabel dienen alleen de aantallen ingevoerd te worden die betrekking hebben op jongeren die aan het begin van het verslagjaar (1 oktober) nog ingeschreven stonden.

Tabel 4 Curatieve uitvoering vsv'ers (16-23 jaar)

In tabel 4 worden gegevens ingevuld van alle jongeren tussen 16 en 23 jaar die aan de start van het verslagjaar vsv'er waren. Informatie in de grijs gearceerde kolom wordt aangeleverd door DUO in de Naam- en Rugnummer-bestanden (versie D: definitieve cijfers). Om de gevraagde gegevens hier in te kunnen vullen, moet in dit bestand eerst de leeftijdsgroep 16-23 (leeftijd bij de start van het verslagjaar) geselecteerd worden. Vervolgens kan gefilterd worden op 'Niveau'. Let op: om de totale groep 'oude vsv'ers' in beeld te krijgen, kunnen de Naam- en Rugnummer-bestanden van eerdere schooljaren, of de eigen administratie worden gebruikt. U dient zelf de jongeren die inmiddels geen vsv'er meer zijn (maar weer op school zitten, ondertussen een startkwalificatie hebben behaald, of naast een entreediploma werk van 12 uur of meer hebben) hieruit te filteren. In de gele kolommen worden gegevens uit de administratie van de RMC-regio gevraagd.

Onderwijspositie voorafgaand aan vsv	Aantal vsv'ers in verslagjaar	Aantal vsv'ers voor wie sprake was van curatieve taakuitvoering door RMC	Aantal vsv'ers gemonitord
onderbouw vo	23	1	3
vmbo bovenbouw	31	4	2
havo-vwo bovenbouw	2	2	0
Entreeopleiding	28	7	1
mbo-2	75	29	4
mbo-3	30	6	0
mbo-4	28	14	1
Overig	275	19	8
Totaal	492	82	19

Vul hieronder in op welke manier en met welke gegevens u de totale groep voortijdig schoolverlaters in kaart heeft gebracht.

Met de gegevens die wij van DUO hebben ontvangen en de gegevens die RMC heeft ingevoerd in het eigen administratieve registratiesysteem.

Tabel 5 Bestemming doelgroep curatieve taakvoering (16 - 23 jaar)

In tabel 5 vult u in waar de jongeren voor wie taakuitvoering is verricht, zich bevonden het einde van het verslagjaar. De gegevens in deze tabel worden ingevuld op basis van de administratie van de RMC-regio.

Aantal jongeren voor wie sprake was van curatieve taakuitvoering door RMC (zie tabel 4) door RMC.	Onderwijs (zonder startkwalificatie)	Startkwalificatie behaald	Entreediploma met werk (> 12 uur per week)	vsv	Overige bestemming*	Onbekend
82	23	0	0	55	4	0

*Verhuizing (binnen- of buitenland), overleden of 23 jaar geworden.

Tabel 6 Taakuitvoering rondom kwetsbare overstappers (16-23 jaar)

In tabel 6 gaat het om gegevens over 'kwetsbare overstappers'. De gegevens die ingevuld worden in de grijs gearceerde cellen zijn te vinden in de 'Startset jongeren in kwetsbare positie', die jaarlijks opgehaald kan worden door RMC in het Zakelijk Portaal van DUO. Let op: de Startset bevat alleen gegevens over jongeren in een kwetsbare positie die de overstap hebben gemaakt. U hoeft alleen deze gegevens te gebruiken om de tabel in te vullen. Om dat te doen, moet in de 'Startset jongeren in kwetsbare positie' eerst de leeftijdsgroep 16-23 geselecteerd worden. Vervolgens kan gefilterd worden op 'Niveau'. In de gele cellen worden gegevens uit de eigen administratie van de RMC-regio gevraagd. Een voorbeeld: in november 2018 komt de Startset jongeren in een kwetsbare positie 2018-2019 beschikbaar. Deze kan in december 2019 gebruikt worden om de balans op te maken bij het invullen van de Regionale VSV-Effectrapportage 2018-2019.

Let op: een deel van de kwetsbare overstappers (leerlingen uit pro en vso met uitstroomprofiel arbeid en dagbesteding) die na uitschrijving geen startkwalificatie heeft, wordt niet als vsv'er gedefinieerd. RMC krijgt echter ook de taak om deze jongeren te monitoren. Als deze jongeren aan het begin van het verslagjaar niet zijn ingeschreven en RMC hen monitort of begeleidt, dan valt dit onder 'curatieve taakuitvoering.' Andersom is er sprake van preventieve taakuitvoering als RMC kwetsbare overstappers heeft gemonitord of begeleid die aan het begin van het verslagjaar wel ingeschreven stonden.

Onderwijspositie vóór de kwetsbare* overstap	Totaal aantal jongeren kwetsbare overstap	Aantal jongeren voor wie sprake was van preventieve taakuitvoering door RMC	Aantal jongeren voor wie sprake was van curatieve taakuitvoering door RMC
Entreeopleiding	119	27	7
Pro	44	0	0
vmbo-bbl	83	0	0
Vso	49	0	0
Geen Nederlandse onderwijsloopbaan**	52	0	1
Totaal	347	27	8

* Zie definitie van 'jongeren in een kwetsbare positie'

**Deze gegevens worden niet door DUO geleverd, maar komen uit de administratie van gemeenten

Tabel 7 Bestemming kwetsbare overstappers

De gegevens in de gele kolom worden ingevuld op basis van de administratie van de RMC-regio. De grijs gearceerde kolom correspondeert met de tweede kolom uit Tabel 6. Gegevens over het uitstroomprofiel naar vervolgonderwijs vanuit vso worden geleverd via de RMC-leveringen. Vso en pro worden hier genoemd, omdat deze onder de nieuwe taakinvoering van RMC vallen.

Onderwijspositie voor de overstap	Totaal aantal jongeren kwetsbare overstap	Onderwijs	Werk (>12 uur per week)	Dag-besteding	Uitkering	Overige bestemming *	Onbekend
Entreeopleiding	119	30	1	1	0	0	1
Pro	44	0	0	0	0	0	0
vmbo-bbl	83	0	0	0	0	0	0
Vso	49	0	0	0	0	0	0
Geen Nederlandse onderwijsloopbaan	52	1	0	0	0	0	0
Totaal	347	31	1	1	0	0	1

*Geen onderwijs, werk minder dan 12 uur/week, verhuizing, overleden, 23 jaar geworden, verblijf in een zorginstelling of gedurende het verslagjaar een startkwalificatie behaald

Maatregelen VSV en jongeren in een kwetsbare positie

De volgende vragen gaan over maatregelen die de RMC-regio in het verslagjaar heeft genomen. Het gaat onder andere om de inzet op en de effectiviteit van genomen acties en maatregelen en de relatie met uw Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten* en met de reguliere taken van RMC. Het gaat hier niet om een financiële verantwoording, maar om een beleidsinhoudelijke verantwoording van plannen die gefinancierd zijn door de reguliere oorspronkelijke RMC-middelen en de middelen voor de vervolgaanpak vsv. De financiële verantwoording loopt via de reguliere weg, middels de Sisa-verantwoording door gemeenten.

*Zie ook het format voor de aanvraag van subsidie ten behoeve van de regionale aanpak van voortijdig schoolverlaten en voor jongeren in een kwetsbare positie (Bijlage A behorende bij artikel 2.6 van de regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2017).

Maatregelen die opgenomen zijn in het Regionaal Programma voortijdig schoolverlaten	
Heeft u, naast de maatregelen in uw Regionale Programma, nog meer maatregelen getroffen/acties ondernomen of aangepast? Zo ja, welke?	

	Maatregel 1	Maatregel 2	Maatregel 3	Maatregel 4	Maatregel 5
Per maatregel (zowel de maatregelen uit uw Regionale Programma als extra of aangepaste maatregelen omschreven bij 1.) beantwoordt u de volgende vragen:					
1 Resultaten preventieve taakuitvoering: Kunt u op basis van de meest recente maandrapportages aangeven in hoeverre de genomen maatregelen in het verslagjaar vsv hebben voorkomen? Betrek in uw antwoord de resultaten uit deze rapportage. <i>[max. 500 woorden per maatregel]</i>					
2 Curatieve taakuitvoering: Kunt u aangeven in hoeverre de genomen maatregelen in het verslagjaar ervoor hebben gezorgd dat uitgevallen jongeren naar onderwijs of werk zijn begeleid? Betrek in uw antwoord de resultaten uit deze rapportage. <i>[max. 500 woorden per maatregel]</i>					
3 Zijn de maatregelen conform de voornemens in uw Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten uitgevoerd? Zo nee, waarom is er afgeweken? <i>[max. 500 woorden per maatregel]</i>					
4 Ondanks de genomen maatregelen kan het zo zijn dat sommige jongeren niet succesvol op school worden gehouden, of niet succesvol terug worden geleid naar onderwijs of werk. Kunt u aangeven hoe het volgens u komt dat het niet lukt om deze jongeren succesvol te begeleiden? Wat is er voor nodig om dit te verbeteren? <i>[max. 500 woorden per maatregel]</i>					
5 Wat zijn de succesfactoren van de maatregelen uit uw Regionale Programma en eventuele aanvullende maatregelen? <i>[max. 500 woorden per maatregel]</i>					

Samenwerking

Samenwerking		
1	Zijn er afspraken over samenwerking opgenomen in uw Regionale Programma of in een samenwerkingsovereenkomst of ander document?	
2	Zo ja, verloopt de samenwerking zoals voorgenomen? *	
3	Zo nee, kunt u aangeven welke samenwerking niet tot stand is gekomen zoals voorgenomen?	
4	Kunt u aangeven waarom deze samenwerking niet op de voorgenomen manier tot stand is gekomen?	
5	Optioneel: Kunt u aangeven wat de positieve ervaringen zijn met de samenwerking binnen uw regio? Kunt u een good practice noemen binnen uw regio, waar andere regio's van kunnen leren?	

Ontwikkeling van resultaten

Ontwikkeling van resultaten	
1	Hoe kijkt u terug op de resultaten van de laatste jaren wat betreft de ontwikkeling van de voorlopige vsv-cijfers in uw regio? <i>[open vraag, max 200 woorden]</i>
2	Hoe kijkt u terug op de resultaten van de laatste jaren wat betreft ontwikkelingen in uw regio rondom jongeren die al uitgevallen zijn? <i>[open vraag, max 200 woorden]</i>